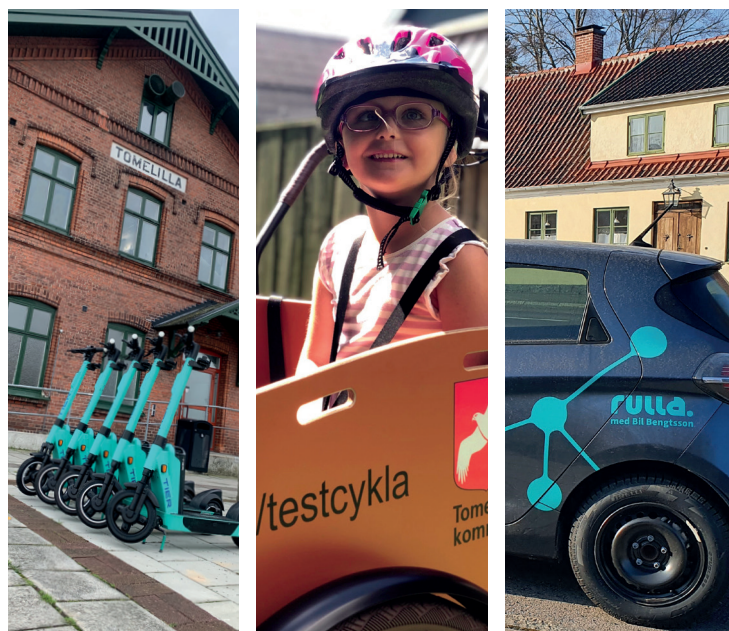

LIVING LABS PÅ LANDSBYGDEN

I SJÖBO OCH TOMELILLA KOMMUN

OM CASET

I en gemensam satsning har Sjöbo och Tomelilla kommun jobbat för att främja och förstå utmaningarna med hållbart resande på landsbygden genom användningen av 'living labs'.

Ett 'living lab' involverar användaren – i vårt fall, invånaren – i varje stadie av innovationsprocessen. Living labs är ett utmärkt sätt att, tillsammans med användaren, hitta konkreta och användbara lösningar i en verklig miljö. I Sjöbo och Tomelilla har invånarna bjudits in för att identifiera problem och utveckla nya lösningar i en fokusgrupp men även, testa och utvärdera nya, mer hållbara sätt att resande på små orter och landsbygden.

Syftet har varit att:

- Öka kunskapen och förståelsen för mobilitetsbehov på landsbygden
- Främja ökad medvetenhet kring hållbart resande genom nudging
- Föreslå och stötta uppstarten av nya (användardrivna) mobilitetslösningar
- Identifiera incitament för att välja fler hållbara färdmedel på landsbygden

I projektet har det varit viktigt att betona att det inte bara handlar om miljö eller koldioxidutsläpp utan att det ligger lika mycket tyngd i ekonomiskt och socialt hållbart resande, för att skapa levande och attraktiva landsbygder.

VAD HAR VI TESTAT?

I Sjöbo och Tomelilla har vi genomfört fyra olika test av mobilitetslösningar. Under sommaren 2021 fick vi in intresseanmälningar från 168 personer som ville testa en eller flera nya mobilitetslösningar:

- **Testcykla (låna elcykel/ellådcykel i 5-12 dagar)**
I samarbete med de kommunala kontaktcentren i Sjöbo och Tomelilla lånades en elcykel och två el-lådcyklar ut för att uppmuntra mer cykling.
- **Elsparkcyklar** – I samarbete med TIER Mobility erbjöds elsparkcyklar under tre månaders tid i mindre orter, utan stadsbussnätverk, i Sjöbo och Tomelilla. Totalt placerades 25+25 elsparkcyklar ut i de två kommunerna.
- **Bilpool** – I samarbete med Bil Bengtssons tjänst "Rulla" testades en miljöbilpoolslösning (elbil, laddhybrid, och hybridbilar) på fyra mindre orter under åtta månader.
- **Grannbil (privat bildelning)** – Kampanj med hjälp av "grannbils-appar" som GoMore och SnappCar för att undersöka hur invånare ser på privat bildelning samt för att uppmuntra bildelning i Blentarp, Sjöbo, Tomelilla, och Vanstad.

VAD HAR VI LÄRT OSS?

Lärdomar från fokusgruppen:

- Det är inte alltid samma personer som vill vara med och planera och prata om lösningar som har de största behoven, eller de som sen blir testpersoner. Till exempel talade många i fokusgruppen för sina barn eller tonåringar. En annan lärdom är att vi alltid behöver rekrytera fler än vi vill ska komma och att räkna med att folk glömmer eller att vardagen kommer emellan.

Lärdomar från testerna

- Det var enklare att rekrytera testpersoner till mikromobilitetstjänsterna – Testcykla och Elsparkcyklar, antagligen för att det var en låg tröskel där lite krävdes för att komma igång
- När det kom till bilpool- och grannbilstesterna behövdes konton med uppladdning av körkort, kreditkortsinformation, och kreditprövning, vilket gjorde att färre tog steget att prova på dessa lösningar. Engagemanget för bilpool var dock särskilt stort i den minsta orten, Brösarp med 750 invånare. Vi tror att det är mycket tack vare en lokal eldsjäl som agerade bilpoolsambassadör i orten. Beteende och kultur har alltså varit en viktig komponent i detta arbete.
- Det var mer arbete med extern kommunikation än vi hade räknat med. Det handlade både om frågor kring hur testerna, tjänsterna, och apparna fungerade och ett stort intresse från media.

VEM HAR VARIT MED?

- Sjöbo Kommun
- Tomelilla Kommun
- Trivector Traffic
- Lunds Kommun
- TIER Mobility
- Bil Bengtsson
- EC2B
- SnappCar

VILKA UTMANINGAR HAR VI MÖTT?

Rekrytering av deltagare till fokusgruppen har varit en utmaning. Många som anmälde intresse var mest intresserade av bättre cykelinfrastruktur och bättre kollektivtrafik, två utmaningar som inte rymdes inom vårt projekt. Vi gav visst utrymme till att ventilera detta innan vi ledde fokus in på det som var möjligt att testa inom projektet.

Coronapandemin var både ett hinder och en möjlighet, då vi troligen nådde fler människor via vår digitala fokusgrupp än vi annars hade gjort.

VAD ARBETAR VI VIDARE MED?

- De kommunala kontaktcentren i Sjöbo och Tomelilla kommer att fortsätta med utlåningen av elcyklar och ellådcyklar.
- Bil Bengtsson är intresserade av att etablera tre av fyra testade bilpoolar: Brösarp, Sjöbo, och Tomelilla. De kommer att fortsätta testa marknaden till december 2022.
- Grannbilstjänsterna i Blentarp, Sjöbo, Tomelilla, och Vanstad är användardrivna tjänster och är öppna att använda även efter projektets slut.

BAG CASEN STÅR

SJÖBO
KOMMUN

Tomelilla kommun

STÖDS AV

Interreg
Öresund-Kattegat-Skagerrak
European Regional Development Fund

